

HASIŃSKI LEON (1885-1943)

Urodził się 5 kwietnia 1885 roku w Pępowie jako syn Władysława i Kazimiery z domu Dymkowska. Miał troje rodzeństwa, braci: Wojciecha (1887-1887) i Maksymiliana (1888-1971) oraz siostrę Kazimierę (1892-1978). Ich ojciec do 1876 roku był organistą w kościele filipinów na Świętej Górze, następnie wyjechał z filipinami do Nowej Wsi pod Tarnowem, wkrótce jednak wrócił do Wielkopolski i objął posadę organisty w Kąkolewie. Od około 1882 roku do śmierci w 1926 roku był organistą w Pępowie.

Od 1895 roku Leon Hasiński uczęszczał do gimnazjum klasycznego (Kaiser Wilhelm Schule) w Gnieźnie. 26 kwietnia 1903 roku wraz z kilkunastoma uczniami został z niego wydalony za przynależność do tajnej organizacji uczniowskiej – Towarzystwa Tomasza Zana. 9 czerwca 1903 roku w procesie przed Izbą karną Sądu Ziemiańskiego w Gnieźnie skazano go na jeden dzień więzienia. Z powodu braku możliwości kształcenia na terenie Wielkiego Księstwa Poznańskiego naukę kontynuował w Gimnazjum św. Anny w Krakowie. Świadectwo dojrzałości uzyskał 26 maja 1905 roku.

Od października 1905 roku studiował filologię klasyczną na Uniwersytecie Jagiellońskim. W latach 1907-1909 studiował na Uniwersytecie w Lipsku. W 1910 roku uzyskał dyplom na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1910 roku został mianowany zastępcą nauczyciela w Szkole Realnej w Tarnobrzegu. Uczył języka niemieckiego, francuskiego i polskiego oraz historii powszechnej. W 1910 roku wybrano go skarbnikiem Zarządu Tarnobrzieskiego Koła Towarzystwa Szkoły Ludowej. W 1914 roku otrzymał powołanie do armii niemieckiej do jednostki we Frankfurcie n. Odrą. Służył w armii feldmarszałka Augusta von Mackensena na Bałkanach przy obsłudze telefonów polowych. 2 lutego 1918 roku poślubił w Tarnobrzegu Zofię z domu Szafer (ur. 3 kwietnia 1893 roku). Miał córkę Marię (ur. 1919 roku) i dwóch synów – Tadeusza (1921-1942) i Stefana (ur. 1924). 1 listopada 1918 roku wrócił z frontu i ponownie podjął pracę w Państwowej Szkole Realnej w Tarnobrzegu. 24 kwietnia 1919 roku został urlopowany i wyjechał do pracy w Gimnazjum w Gnieźnie. 30 czerwca 1919 roku zwolniono go z obowiązków służbowych w tarnobrzieskiej szkole.

25 lutego 1920 roku został powołany na stanowisko dyrektora progimnazjum (6-klasowego realnego, bez prawa do matury) w Wolsztynie. Doprowadził do przemianowania progimnazjum w pełne 8-klasowe klasyczne Państwowe Gimnazjum Męskie. W 1925 roku odbyła się w nim pierwsza matura. Jako dyrektor uczył języków klasycznych, łaciny i greki oraz propedeutyki filozofii, języka polskiego i języka niemieckiego. Popierał działalność drużyny harcerskiej i klubu sportowego na terenie szkoły. Wspierał wśród uczniów ruch regionalizmu i działania Towarzystwa Tomasza Zana, któremu użyczył lokal w gimnazjum. Popierał również działalność drużyny harcerskiej i uczniowskiego klubu sportowego. 1 czerwca 1923 roku został mianowany podporucznikiem rezerwy z przydziałem do 6 batalionu telegraficznego w Jarosławiu. W styczniu 1931 roku został dyrektorem

Państwowego Gimnazjum im. Hugona Kołłątaja w Krotoszynie, które to stanowisko objął w wyniku wygranego konkursu. W kwietniu 1934 roku został wybrany członkiem zarządu oddziału Związku Strzeleckiego w Krotoszynie. W grudniu 1939 roku Niemcy wysiedlili go do Generalnego Gubernatorstwa. Z żoną, dwoma synami i córką zamieszkał początkowo w Łaskarzewie koło Garwolina, a następnie po wielu perypetiach osiadł w Zamościu. Pracował na stanowisku urzędniczym. Uczestniczył w tajnym nauczaniu w Zamościu.

Trudna sytuacja materialna i śmierć starszego syna w obozie koncentracyjnym w Dachau spowodowała, że zapadł na zdrowiu. Zmarł na wylew krwi do mózgu 8 lipca 1943 roku w Zamościu. Spoczywa na Cmentarzu Parafii Katedralnej Zmartwychwstania Pańskiego i Świętego Tomasza Apostoła w Zamościu.

B. Szewdo, *Wpisani w historię. Tarnobrzesci Słownik Biograficzny*, t. 1, Tarnobrzeg 2013; B. Janik, *Władysław Hasiński – organista*, „Wieści Pępowa” 2020, nr 156.